

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/188/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313204209
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8313204209.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa CD Consulting, s. r. o., Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, IČO: 264 29 705, Česká republika, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti odporcovi R. M., trvale bytom F.. S. XXX/XX, V., o zaplatenie 179,22 Eur istiny s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 5C 154/2013-19 zo dňa 16. 07. 2013 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol. V odôvodnení poukázal na to, že predmetom konania je nárok navrhovateľa na uplatnenie pohľadávky na základe tlačiva A) podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veci s nízkou hodnotou sporu s tým, že navrhovateľ je indosátorom, t. j. nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca na zmenkovú sumu uvedenú v zmenke, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia.“ Z pripojených písomných listín, t. j. zo zmenky vyplýva, že bola vystavená odporcom pre prvotného zmenkového veriteľa indosanta, a to spoločnosť POHOTOVOSTĚ s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, Slovenská republika a miesto splatnosti bolo dohodnuté v sídle spoločnosti POHOTOVOSTĚ s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, Slovenská republika. Súd poukázal na postup vyplývajúci z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 na uplatnenie pohľadávky, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veci s nízkou hodnotou sporu s tým, že tlačivom B) vyzval navrhovateľa na uvedenie konkrétneho právneho titulu, na základe ktorého bola zmenka vystavená a vyplnená s uvedením prvotného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania s prihliadnutím na povinnosť súdu z úradnej povinnosti skúmať v každom štádiu konania, či nejde o spotrebiteľský právny vzťah za účelom zabezpečenia právnej ochrany spotrebiteľa.

Navrhovateľ na výzvu súdu písomne oznámil, že si uplatňuje majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky, lebo disponuje len indosovanou zmenkou a nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré súd vyžaduje a ktoré by mohol nad rámec v návrhu uvedeného oznámiť alebo predložiť. Podľa jeho názoru zmenka obsahuje všetky dostatočne jasné a primerané informácie o vyčíslenej pohľadávke, ktorú uplatňuje.

Následne súd prvého stupňa v súlade s čl. 4 bodu 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie s nízkou hodnotou sporu, návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu, že navrhovateľ aj napriek výzve súdu tlačivom B), tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky A) nedoplnil a neupravil v rámci určenej lehoty tak, ako ho vyzval súd. Na doplnenie uviedol, že z dôvodu nedoplnenia požadovaných dôkazov, ani týkajúcich sa listinných dôkazov na posúdenie uplatnenej pohľadávky, súd objektívne nemohol zistiť, či sa v danom prípade nejedná o spotrebiteľský právny vzťah a následne posúdenie neprijateľných zmluvných podmienok. Súd poukázal

na to, že mu je z vlastnej činnosti zrejmé, že prvotný zmenkový veriteľ POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Bratislava poskytuje úvery a pôžičky, pričom jeho zmluvy a obchodné podmienky a iné dojednania obsahujú aj neprímerané zmluvné podmienky, ktoré sú následne posudzované ako absolútne neplatné. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci POHOTOVOSTĚ, s. r. o. C-76/10 zo dňa 16. 11. 2010, v ktorom Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že vnútroštátny súd má v každom štádiu konania, vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcií obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave. Súd uviedol, že je mu známe, že v rámci vzťahov, ktoré boli založené prvotným zmenkovým veriteľom POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Bratislava v prípade zmenky predloženej navrhovateľom sa jedná o pohľadávku z o úverov, resp. pôžičiek poskytnutých veriteľom, v rámci ktorej sú dohody o zabezpečení spotrebiteľského záväzku práve zmenkou. Z tohto dôvodu súd má právo skúmať aj prvotný právny vzťah a skutočnosti týkajúce sa uzatvorenia dohody o zmenke, na základe ktorej zmenka bola vystavená, či nejde o nekalú prax, resp. neprijateľnú zmluvnú podmienku, resp. rozpor s dobrými mravmi, a teda aj absolútne neplatné dojednania, ktoré nepožíva právnu ochranu. Súd zdôraznil, že o možnosti zamietnutia návrhu po neodstránení, resp. doplnení návrhu a nedoložení príloh navrhovateľa poučil. Z tohto dôvodu s poukazom aj na čl. 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie s nízkou hodnotou sporu aplikoval procesné právo Slovenskej republiky a v zmysle ust. § 43 Občianskeho súdneho poriadku návrh na začatie konania zamietol, lebo navrhovateľ ani v lehote stanovenej súdom neodstránil vady návrhu, na čo ho súd vyzval.

O trovách konania nerozhodol, lebo v tomto štádiu konania súd nerozhodol vo veci samej a odporcovi účelne vynaložené trovy konania ani nemohli vzniknúť z dôvodu, že nezasielal uvedené písomnosti odporcovi, lebo v danom prípade ustanovenia Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie s nízkou hodnotou sporu majú stále prednosť pred vnútroštátnym právom.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie navrhovateľ. Namietal inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, ako aj, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Dôvody odvolania bližšie konkretizoval. Najmä nesúhlasil s posúdením právneho vzťahu ako vzťahu spotrebiteľského. Napadnuté rozhodnutie z tohto dôvodu považoval za arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov majúce za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci. Zdôraznil, že nemal dôkaznú povinnosť na preukázanie právneho vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a odporcom a že súd môže v sporovom konaní svoje rozhodnutie zakladať len na takých tvrdeniach, ktoré sú produkované účastníkmi, a nie na tvrdeniach, ktorých pôvod súd nachádza v iných konaniach a sú mu známe z rozhodovacej činnosti. Ďalej namietal, že súd svojím postupom porušil aj poučovaciu povinnosť vyplývajúcu z ust. § 5 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pri vykonávaní jednotlivých dôkazov z dôvodu, že prihliadal na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadať a nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie s nízkou hodnotou sporu vykonávané bez návrhu. Zdôraznil, že zmenka je abstraktný právny vzťah, že zmenkový záväzok je priamy, bezpodmienečný, nesporný, samostatný záväzok celkom nezávislý od zabezpečovacej pohľadávky. Z tohto dôvodu súd nemôže od navrhovateľa požadovať preukázanie vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a odporcom, pretože ide o celkom odlišný právny vzťah, než aký je predmetom súdneho konania. Žiadosť súdu o doplnenie návrhu považoval za neopodstatnenú, a preto následne nemohlo dôjsť k zamietnutiu návrhu podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie s nízkou hodnotou sporu. Navyše podľa jeho názoru v tomto súdnom konaní nemôže vystupovať vedľajší účastník, lebo konanie je európskym konaním vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ktoré je právne regulované Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorého procesný postup súdu je odlišný od vnútroštátnej právnej úpravy vyplývajúcej z Občianskeho súdneho poriadku. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovieť. Uplatnil si náhradu trov konania. Súčasťou podaného odvolania bol rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo 3/2008 týkajúci sa právneho posúdenia zmenky.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa čl. 25 bod 1 písm. c) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie s nízkou hodnotou sporu zo dňa 11. 07. 2007 (ďalej len Nariadenia č. 861/2007), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212

Občianskeho súdneho poriadku v spojení s čl. 19 Nariadenia č. 861/2007 a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Cieľom európskeho konania pre pohľadávky s nízkou hodnotou sporu je zjednodušenie a zrýchlenie konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch a zníženie nákladov, ktorých pohľadávka v čase doručenia tlačíva Návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2 000 Eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov (čl. 1, 2 bodu 1 Nariadenia č. 861/2007).

V danom prípade súd prvého stupňa rozhodol o návrhu podľa Nariadenia č. 861/2007 tak, že z dôvodu nedoplnenia skutočností rozhodujúcich pre posúdenie prvotného právneho vzťahu medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom, návrh navrhovateľa zamietol podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia č. 861/2007. Takýto postup súdu prvého stupňa bol predčasný z dôvodu, že o podanom návrhu mal rozhodnúť až za splnenia podmienok uvedených v čl. 5 ods. 3 a čl. 7 predmetného nariadenia.

Namietaná vada konania, ktorá mala za následok odňatie možnosti konať pred súdom bola opodstatnená.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Je ním nielen procesný postup súdu, ale aj jeho rozhodnutie, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť svoje práva.

Cieľom nariadenia je podporovať základné práva a zohľadňovať najmä zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie. Súd alebo tribunál by mal rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania, o dôkazných prostriedkoch a rozsahu, v akom sa vykonávajú dôkazy (bod 9 Nariadenia č. 861/2007).

Súd prvého stupňa svojím postupom porušil procesné práva účastníka v tomto konaní. Navyše navrhovateľ ako indosátor nadobudol zmenku ako listinu s tým, že získal práva vyplývajúce zo zmenkovej listiny a nie je právnym nástupcom predchádzajúceho majiteľa zmenky.

Navyše rozhodnutie bolo nesprávne aj v tom, že súd návrh zamietol postupom podľa vnútroštátneho procesného práva v zmysle ust. § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku formou rozsudku ako rozhodnutia vo veci samej pri nedodržaní procesných pravidiel vyplývajúcich z Nariadenia č. 861/2007 ako lex specialis vo vzťahu k vnútroštátnemu procesnému právu.

K iným uplatneným námietkam týkajúcich sa posúdenia právneho vzťahu medzi účastníkmi ako vzťahu zmenkového a s tým súvisiace oprávnenie odporcu uplatniť námietky voči majiteľovi zmenky, k tomuto odvolací súd nezaujal vecné stanovisko v záujme neprejudikovania rozhodnutia.

Z tohto dôvodu sa odvolací súd vysporiadal len s rozhodnými a právne významnými dôvodmi podaného odvolania, ktoré považoval za opodstatnené a majúce za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Záver súdu o posudzovaní prvotného právneho vzťahu ako vzťahu spotrebiteľského, ako aj postup bol predčasný, a preto odvolací súd uznal odvolanie navrhovateľa za dôvodné a napadnutý rozsudok zrušil postupom podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) Občianskeho súdneho poriadku a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa postupovať v zmysle procesných pravidiel vyplývajúcich z Nariadenia č. 861/2007, a to v zmysle čl. 4, 5 v lehotách vyplývajúcich z čl. 7 tohto nariadenia.

Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 224 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.